

Leerplan

Voor het Anglicaans godsdienstonderwijs

Eerste Editie, voorjaar 2010.

1. Introductie

Hoewel de Anglicaanse Kerk slechts een kleine gemeenschap is in België, gaat haar geschiedenis in dit land ruim 500 jaar terug, en is zij ondertussen een gevestigd onderdeel van het religieuze landschap. Het is dus belangrijk dat Anglicaanse families de mogelijkheid hebben om hun kinderen het godsdienstonderwijs te laten volgen dat met hun geloof overeenstemt.

In het maken van dit leerplan voor Anglicaans godsdienstonderwijs (AGO) zijn wij er bewust van geweest dat het aantal leerlingen erg gering is, dat zij verspreid zitten over heel Vlaanderen en dat de kans bestaat dat zij niet hun hele onderwijs in dezelfde school lopen. Wij hebben dus getracht een leerplan op te stellen dat zich leent tot onderwijs aan kleine groepen en zelfs individuen.

Verder tracht het leerplan rekening te houden met leerlingen die op eender welk punt in het programma instappen, zodat deze leerling geen achterstand heeft of cruciale leerstof hoeft in te halen om het programma verder mee te volgen.

Anglicanisme is voortgekomen uit de Reformatie als een vorm van christendom dat Katholiek is in haar eerbied voor de liturgie en in haar bisschoppelijke structuur met het drievoudig ambt van bisschop, priester, en diaken, maar dat gereformeerd is in haar theologie. Ons leerplan AGO is dus katholiek in haar respect voor het kerkelijk jaar, en liturgische elementen die aan bod komen, terwijl er een evangelische nadruk ligt op het vertellen van het hele Bijbelverhaal.

Een groot deel van het materiaal is echter niet verschillend van wat onze broeders en zusters uit andere delen van Christus' Kerk geloven, en de stof kan daardoor ook onderwezen worden door iemand die geen uitgebreide blootstelling van de Anglicaanse Kerk heeft gehad.

Ik ben dank verschuldigd aan de onderwijzers, priesters en theologen die dit leerplan hebben opgesteld, en met plezier beveel ik onderwijzers aan dit te gaan gebruiken in het onderwijs van onze kinderen.

Robert Innes
Inspecteur Anglicaans Godsdienstonderwijs

2. Didactische Principes

Aan de basis van ons onderwijs, ligt de opvatting dat de primaire verantwoordelijkheid voor het onderwijzen en ontwikkelen van het geloof in een kind, in eerste instantie ligt bij de ouders, en in tweede plaats in de plaatselijke kerk. Anglicaans godsdienstonderwijs heeft dus nooit de bedoeling een kind te bekeren of om geloof bij te brengen. Uiteraard is het wel onze hoop dat, wanneer een kind begrip ontwikkelt, het ook geloof zal ontwikkelen, maar onze rol binnen de school is die van onderwijzer, niet van evangelist.

Dit leerplan benadert het onderwijs 'ontwikkeland'. Dat houdt in elke les bouwt op de bestaande kennis en ervaring van het kind.

Al het onderwijs moet gebeuren in lijn met het School Werk Project van de school waar les gegeven wordt.

Bij het plannen van lessen is het essentieel om de huidige kennis en ontwikkeling van het kind voor ogen te houden. In de meeste situaties zullen lessen plaatsvinden met een individu of een kleine groep, wat ons in staat stelt om het materiaal en de methoden op maat in te zetten. Zowel in het lager als het secundair onderwijs vraagt dit punt extra aandacht van de leerkracht.

Met het Anglicaans godsdienstonderwijs trachten wij drie algemene doelstellingen te bereiken:

- De ontwikkeling van de leerling als persoon, toelatend de jong volwassenen om zelfdiscipline te ontwikkelen en een verantwoordelijk individu te zijn in de wereld.
- Kennis aandragen van een breed spectrum van Christelijke denominaties, en daarmee verbonden een begrip bij te brengen van de specificiteit van het Anglicanisme, om zo de Anglicaanse identiteit te voeden.
- Het ontwikkelen en bevestigen van een Christelijke en Anglicaanse identiteit met een begrip en respect voor de diverse menselijke uitdrukkingen van religieus en spiritueel leven in hedendaagse culturen, en in het bijzonder in de Belgische context.

Elke les vraagt om specifieke doelstellingen die ook geëvalueerd kunnen worden. Het opstellen van deze doelstellingen is aan de docent, en zij worden weergegeven in de klasagenda. In dit leerplan zijn er wel algemene doelstellingen te vinden voor lager en secundair onderwijs, en die moeten wel gevolgd worden.

In methode en didactische materialen moedigen wij aan te variëren. Gebruik zowel audio, visuele en fysieke stimuli om het kind aan te moedigen en de les bij te brengen.

Verder is het belangrijk dat het kind de kans krijgt om zichzelf op verschillende manieren te uiten; verbaal, in schrift en op creatieve manieren (schilderen,

knutselen, poppenspel, drama, muziek, computerwerk, etc.) Uiteraard worden de methodes en werkvormen aangepast aan de leeftijd en ontwikkeling van het kind in kwestie.

3. Specifieke kwesties met betrekking tot de context van een kind in Anglicaans Godsdienstonderwijs

Alle ouders wier kinderen school lopen in het Belgische gemeenschapsonderwijs kiezen een vorm van godsdienstonderwijs waarin zij wensen dat hun kind onderwezen wordt. De mogelijkheden zijn één van de erkende erediensten of niet-confessionele levensbeschouwing.

In 2003 waren er in Vlaanderen 248'436 kinderen. Daarvan was de verdeling als volgt:

54% Rooms-katholiek GO
36% Niet-confessionele levensbeschouwelijk onderwijs
8% Islamitisch GO
1.1% Protestants GO
0.7% Israëliisch GO
0.2% Orthodox GO (484)
<0.01% Anglicaans GO (19)

Gezien de bijzondere aard van het Anglicaans GO binnen het Belgische onderwijssysteem zijn er een aantal kwesties waar wij ons van moeten vergewissen:

- De klassen zijn onvermijdelijk klein. Meestal zal er 1 kind in een klas zitten, en dit zal dan ook naar alle waarschijnlijkheid het enige kind op school zijn dat AGO volgt. Hoewel sommige kinderen het geen probleem vinden 'de vreemde eend in de bijt te zijn', is dit voor anderen wel het geval, en dit moet in het achterhoofd worden gehouden bij zowel AGO-leerkrachten als de ouders. Soms is overleg tussen de verschillende leerkrachten GO over hoe dit het best kan worden opgevangen nodig. Daarnaast moeten ook de werkvormen aangepast worden aan kleine groepen.
- De meerderheid van de kinderen (hoewel niet allemaal) die AGO kiezen, hebben het Engels als eerste taal. Sommigen komen uit gemengde huwelijken (tussen een Engelssprekende en een autochtoon) terwijl anderen twee ouders hebben die Engels spreken. Sommigen spreken de taal amper of niet wanneer zij pas op school komen. Hier is flexibiliteit aan de orde, alsook goede werkrelaties met ander personeel op de school en gevoeligheid voor de verschillende culturele achtergronden van de kinderen in de klas.
- Veel van de kinderen aan wie wij lesgeven zijn kinderen van de zogenoemde 'expatriaten'. Sommigen blijven hun hele schoolcarrière in België, maar voor anderen is dit niet het geval, wanneer de ouders overgeplaatst worden of naar huis terugkeren. Soms wordt er ook gewisseld tussen lokale en internationale scholen. Dit is voornamelijk een probleem op lagere schoolniveau maar valt ook voor in de secundaire scholen. Zo kunnen er ook kinderen instappen in een van

de hogere jaren zonder ooit de lagere cyclus te hebben gevolgd. Dit vraagt dat wij flexibiliteit inbouwen in ons programma. Er zijn weinig kinderen die AGO volgen gedurende hun hele schoolgang.

- Een specifiek probleem voor het secundair onderwijs (wanneer de leerlingen de leeftijd hebben bereikt dat zij zelf hun keuze mogen bepalen) is dat zij kiezen voor AGO uit ontevredenheid voor de andere GO vakken, of omdat zij hopen dat er geen leerkracht zal worden gevonden. Deze situatie vraagt om flexibiliteit zowel van de leerkracht als van het leerplan, als wij deze leerlingen willen motiveren om iets te halen uit het vak. Dit is een uitzonderlijk uitdagende situatie voor de leerkracht, maar tegelijk een mogelijkheid die bevredigend mag uitlopen voor alle partijen.

Uit het bovenstaande wordt duidelijk dat in het opstellen van het leerplan, wij hebben gepoogd om zoveel mogelijk flexibiliteit in te bouwen, om te kunnen omgaan met de variërende uitdagingen. Het is ook belangrijk ervoor te zorgen dat het kind, op welk punt het dan ook in het AGO instapt, een betekenisvolle en verrijkende ervaring kan genieten.

4. Lagere School

Doelstellingen

Aan het eind van het lager onderwijs heeft een leerling AGO de volgende doelstellingen behaald:

- De leerling heeft kennis genomen van de grote lijnen van de Bijbelse geschiedenis en een basisbegrip van de heilsgeschiedenis.
- De leerling heeft kennis genomen van de wereld van de Bijbel en het alledaagse leven in Bijbelse tijden, opdat het de Bijbelverhalen kan begrijpen.
- De leerling heeft kennis gemaakt met een aantal van de waarden, doctrines en voorbeelden (goed en slecht) die worden gepresenteerd in de Bijbel en heeft die geëvalueerd.
- De leerling heeft een bewustzijn ontwikkeld van de manier waarop de Bijbelverhalen gebruikt worden in de liturgie en eredienst van de Anglicaanse Kerk.
- De leerling is heeft kennis gemaakt met de Katholieke Geloofsbelijdenissen, heeft een basisbegrip in hoe en waarom deze werden opgesteld, en heeft een begin gemaakt to evaluatie ervan.
- De leerling heeft kennis gemaakt met het Anglicaanse kerkjaar en heeft een basiskennis over de grote feestdagen.
- De leerling is zich bewust van de continuïteit in de kerk, van de apostolische tijd tot nu.
- De leerling is er zich bewust van dat Christus centraal staat, zowel in de heilsgeschiedenis als in de kerk vandaag.
- De leerling heeft een begin van kennis van andere culturen opgedaan, voornamelijk de grote monotheïstisch godsdiensten, en ontwikkelt respect voor de ander.
- De leerling toont waardering voor de specifieke identiteit en diversiteit van de Anglicaanse Kerk.
- De leerling heeft een basiskennis van en respect voor de andere christelijke denominaties.
- De leerling is zich bewust van het wonder dat de schepping is, haar kwetsbaarheid en onze verantwoordelijkheid tot zorg dragen voor de schepping.

Overzicht

In het lager onderwijs willen wij de nadruk leggen op het kennismaken met de Bijbelverhalen. De eerste vier leerjaren bieden een overzicht van de Bijbelse geschiedenis. We maken achtereenvolgens kennis met Jezus, Abraham en zijn familie, Mozes en de profeten. In jaar vijf, Onze Wereld, komen thema's aan bod als schepping en zending, maar ook het kerkelijk jaar door na te denken over advent en epifanie. In jaar zes denken we na over wat we geloven, door te focussen op de Bijbel en haar ontstaansgeschiedenis en de geloofsbelijdenissen. Ook Pinksteren komt in dit jaar aan bod. Daarnaast werken we elk jaar rond Kerstmis en Pasen.

Jaren I-IV: Overzicht van de Bijbelse geschiedenis

Jaar 1: Christus, ons centrum (Jezus)

Jaar 2: God voorziet voor zijn mensen (Abraham)

Jaar 3: Wet en belofte (Mozes)

Jaar 4: Gods ongehoorzame volk (De profeten)

Jaar V: Onze Wereld

Jaar VI: Ons Geloof

Jaar I-IV: Overzicht van de Bijbelse Geschiedenis

Jaar 1: Christus, ons Centrum (Jezus)

Titel	Bijbelgedeelten	Onderwerpen
1 De verhalen van Jezus Kerstmis	Evangelien Lukas	Gelijkenissen Het Kerstverhaal
2 Epifanie	Evangelien	Jezus toont zichzelf – de wonderen
3 Pasen (na de vakantie)	Evangelien	Nadruk op de opstanding en de verkondiging
Wie is Jezus?	Evangelien, i.h.b. Johannes	Beelden van Jezus; Nadruk op de 'Ik Ben' uitspraken, vb. De Goede Herder, het Brood des Levens...

Opmerkingen en Referenties

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Jaar 2: God voorziet voor zijn mensen (Abraham)

Titel	Bijbelgedeelten	Onderwerpen
1 Schepping	Genesis	Schepping en de wereld rondom ons; Noach Waar komen wij en de wereld vandaan?
Kerstmis	Johannes 1	Schepping en mythe in Genesis Kerstmis beginnende van Johannes 1: de kracht achter de schepping wordt de baby in de kribbe
2 Abraham	Genesis	Abraham is gehoorzaam; God belooft te voorzien voor hem en zijn nageslacht Het begin van de 3 grote monotheïstische religies; Jodendom, Christendom, Islam
Pasen	Genesis Evangelieën	Het bijna offeren van Isaac en parallellen met het paasverhaal
3 Abrahams familie	Genesis	God voorziet voor Isaac, Jacob (en Esau) en Jozef. Esau en de Arabische volken

Opmerkingen en Referenties

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Jaar 3: Wet en Belofte (Mozes)

Titel	Bijbelgedeelten	Onderwerpen
1 Mozes Kerstmis	Exodus Mattheüs	Mozes, het joodse paasfeest en de wet Jezus, geboren als vervulling van de wet en de belofte
2 In het beloofde land	Jozua Richteren	Jozua; De cyclus van gehoorzaamheid en ongehoorzaamheid in Richteren Hoe zijn wij gehoorzaam/ongehoorzaam?
Pasen	Exodus Evangeliën	Pasen en paasmaal/laatste avondmaal Wat is de Jordaan/het beloofde land voor christenen?
3 Het begin van de monarchie	1 & 2 Samuel 1 Koningen	Het begin van de monarchie; Saul, David en Salomo, de belofte aan David

Opmerkingen en Referenties

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Jaar 4: Gods ongehoorzame volk (Profeten)

Titel	Bijbelgedeelten	Onderwerpen
1 Gods ongehoorzame volk	1 & 2 Koningen	Koningen en profeten voor de ballingschap – Elia en Elisa Wie waren de profeten? Wat zijn profeten?
Kerstmis	Profeten	Mohammed de profeet Kerstmis in de profeten: Het verkondigen/voorspellen van de geboorte van de Vredevorst
2 Profeten	Kleine profeten	Kleine profeten (voor de ballingschap); Jeremia en de val van Jeruzalem
Pasen	Jesaja Evangelien	Pasen in the profeten; De Lijdende Knecht
3 Ballingschap en terugkeer	Profeten Ezra Nehemia	Daniel; Profeten na de ballingschap; Ezra & Nehemia Vluchtelingen

Opmerkingen en Referenties

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Jaar V: Onze Wereld

Titel	Bijbelgedeelten	Onderwerpen
1 De wereld		Het oogstfeest: schepping, verantwoordelijkheid voor de wereld, eco-kwesties, project rond water Hoe staan wij tegenover de wereld waarin wij leven? Hoe zouden wij er moeten tegenover staan? Bronnen, stromen en doop Verantwoordelijkheid, oordeel en rentmeesterschap
Advent		Incarnatie – God wordt deel van de schepping
Kerstmis		Epifanie volgens Mattheüs: de wijzen uit het oosten, de kinderen van de wereld – verschillen en gelijkenissen in culturen, geloof etc... Wie zijn wij?
2 Epifanie		Ik zal mensen naar mij to trekken, ongeacht geloof, afkomst etc... Vertegenwoordigers aan het kruis Voor wie is Jezus gekomen?
Pasen	Lukas: Jezus voor de armen Mattheüs: Jezus voor de volken	De bekering van Paulus en de zending onder de heidenen
3 De wereld in	Handelingen en de brieven	

Opmerkingen en Referenties

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Jaar VI: Ons Geloof		
Titel	Bijbelgedeelten	Onderwerpen
1 De Bijbel Kerstmis		Oorsprong van de Bijbel, inclusief vanuit het perspectief van de vroegste kerk; De Bijbel verzameld en goedgekeurd; Vertalingen Wat is de Bijbel? Waarom werden sommige geschriften opgenomen en andere niet? Profeten en Evangeliën: hoe wordt de Bijbel gebruikt met Kerstmis Welke lezingen zou jij kiezen?
2 Wij geloven in... Pasen		Een blik op de geloofbelijdenissen en wat wij zeggen te geloven Hoe werden de belijdenissen geformuleerd? Wat kunnen wij weten over God? Zijn deze dingen waar voor ons?
3 Pinksteren	Handelingen	Pinksteren en de Heilige Geest – de Verspreiding van de Kerk Wie zijn wij als Kerk?

Opmerkingen en Referenties

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Secundair Onderwijs

Doelstellingen

Aan het eind van het secundair onderwijs heeft een leerling AGO de volgende doelstellingen behaald:

- De leerling heeft kennis genomen van de Bijbelinhouden, alsook haar ontstaansgeschiedenis en heeft een basisbegrip van hoe wij haar interpreteren in een moderne wereld.
- De leerling heeft inzicht in de waarden, doctrines en voorbeelden (goed en slecht) die in de Bijbel worden gepresenteerd, en heeft geleerd hoe deze te vertalen naar het dagelijkse leven.
- De leerling heeft een basisbegrip ontwikkeld van de manier waarop de Bijbel gebruikt worden in de eredienst van de Anglicaanse Kerk, in het bijzonder in liturgie, gebed en sacramenten.
- De leerling heeft begrip opgedaan van de structuur en zin van het kerkelijke jaar, de grote feest- en heiligendagen.
- De leerling heeft kennis opgedaan van de manier waarop kunst en muziek een plaats krijgen in de Anglicaanse liturgie.
- De leerling heeft kennis opgedaan van de kerkgeschiedenis sinds de apostolische tijd tot nu, en heeft daarbij in het bijzonder aandacht besteed aan de ontwikkeling van de Anglicaanse Kerk.
- De leerling heeft kennis opgedaan van andere culturen en religies, in het bijzonder het Jodendom, de Islam, het Hinduïsme en het Buddhisme. De leerling heeft geleerd respect op te brengen voor individu en diversiteit in een multiculturele en multireligieuze samenleving.
- De leerling heeft een basisbegrip over en respect voor de ontwikkeling van de verschillende christelijke denominaties, en begrijpt de positionering van de Anglicaanse kerk in dit spectrum.
- De leerling toont begrip en waardering voor de specifieke identiteit en diversiteit van de Anglicaanse Kerk.
- De leerling heeft kennis opgedaan van het ontstaan en doel van de oecumenische beweging, en de rol van de Anglicaanse Kerk hierin. De leerling kan hierin een positie innemen en andere standpunten evalueren.
- De leerling heeft nagedacht over de uitdagingen die de moderne tijd stelt aan de Kerk, en heeft inzicht in antwoorden die de Kerk op deze uitdagingen geeft. De

leerling heeft deze antwoorden voorts geëvalueerd en kan zelf ook positie innemen.

- De leerling toont waardering voor de geschapen orde, en beantwoordt haar kwetsbaarheid met verantwoordelijk optreden en zorg voor de schepping.

Overzicht

In het Secundair onderwijs wordt elk jaar een onderwerp behandeld uit vier domeinen: Kerkgeschiedenis, De Bijbel, Religiestudies en Kerk & Eredienst. Daarnaast wordt elk jaar, in overleg tussen de leerling en de leerkracht, een onderwerp gekozen uit hedendaagse ethische kwesties, zo bijvoorbeeld vrouwen in de Kerk, abortus en euthanasie, homoseksualiteit, evangeliseren en andere geloofsovertuigingen, genetische manipulatie, ecologie en rechtvaardigheid, etc... In jaar 6 is er nog plaats om onderwerpen te behandelen die nog niet aan bod zijn gekomen (Uitdagingen van de moderne tijd voor Kerk en Cultuur).

Jaar	Kerkgeschiedenis	De Bijbel	Religiestudies	Kerk en Eredienst
1	Het Bijbelverhaal De inter-testamentaire periode	Het Evangelie volgens Markus	Het Jodendom	Kerstmis
2	Het Romeinse Rijk	Exodus	De Islam	Pasen
3	De Middeleeuwen	Jesaja	Het Hinduïsme & het Buddhisme	Het kerkelijk jaar
4	De Reformatie in Europa	De Psalmen	Christelijke denominaties	Gebed, Eredienst en de Sacramenten
5	De ontwikkeling van het Anglicanisme (Reformatie tot de 19 ^e eeuw)	De eerste brief van Paulus aan de Korinthiërs	De evangelische opwekking en de Oxford-beweging	
6	De Anglicaanse Kerk in onze tijd	De Bijbel interpreteren	Oecumene; Uitdagingen van de moderne tijd voor Kerk en Cultuur	Liturgie en muziek in de kerk (Common Worship)

Jaar 1

Domein	Titel	Verwante onderwerpen
Kerkgeschiedenis	Het Bijbelverhaal De inter-testamentaire periode	Kort overzicht: wat gebeurde wanneer; Tijdslijn met Christus in het middelpunt De talen van de Bijbel: welke zijn dit en hoe drukken zij hun stempel?
De Bijbel	Het Evangelie volgens Markus	Het hele evangelie doorlezen in 1 jaar
Religiestudie	Het Jodendom	Zionisme
Kerk en Eredienst	Kerstmis	Waarom 25 december? Midzomer/midwinter vgl. Johannes de dooper

Opmerkingen en Referenties

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Jaar 2		
Domein	Titel	Verwante onderwerpen
Kerkgeschiedenis	De Kerk in het Romeinse Rijk;	Handelingen en daarna; De Kerk in Groot-Brittannië: St. Alban; Heiligen-dagen; Allerheiligen.
De Bijbel	Exodus	Het jubelfeest
Religiestudie	De Islam	
Kerk en Eredienst	Het paasfeest	

Opmerkingen en Referenties

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Jaar 3		
Domein	Titel	Verwante onderwerpen
Kerkgeschiedenis	De Kerk in de Middeleeuwen	De Keltische Kerk en Keltische zending naar Europa (Wilfried, Willibrord) Het kloosterwezen Wycliffe
De Bijbel	Jesaja	
Religiestudie	Hinduïsme en Buddhismme	
Kerk en Eredienst	Het kerkelijk jaar	Per week zo'n 5 minuten besteden aan gebeurtenissen in het kerkelijk jaar

Opmerkingen en Referenties

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Jaar 4

Domein	Titel	Verwante onderwerpen
Kerkgeschiedenis	De Reformatie in Europa	Luther, Zwingli, Calvijn, de katholieke Refomatie Zending tijdens de Reformatie Relatie tussen wereldbeeld, religie en levensstijl/keuzes; zowel individueel als collectief
De Bijbel	De Psalmen	
Relgiestudie	Christelijke denominaties	Hoe zijn wij anders/hetzelfde? Hoe werken wij samen? Ook aandacht voor Methodisme, Leger des Heils
Kerk en Eredienst	Gebed, eredienst en de sacramenten	Eucharistie en doop Huiskerken; kerkgebouwen; het gebruik van Latijn en landstaal; vereenvoudiging van 'daily offices'

Opmerkingen en Referenties

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Jaar 5

Domein	Titel	Verwante onderwerpen
Kerkgeschiedenis	De ontwikkeling van Anglicanisme	Leven in het katholieke Engeland De Reformatie in Engeland Koning Hendrik en het katholieke Europa Anglicanisme in de 17-19 ^e eeuw Religie onlosmakelijk verbonden met politiek, vb. De Engelse burgeroorlog, Ierland
De Bijbel	De eerste brief van Paulus aan de Korinthiërs	
Religiestudie	De Evangelische Beweging en de Oxford-Movement	Zending, afschaffing van de slavernij, sociale rechtvaardigheid
Kerk en Eredienst	/	/

Opmerkingen en Referenties

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Jaar 6		
Domein	Titel	Onderwerpen
Kerkgeschiedenis	De Anglicaanse Kerk in onze tijd	De ontwikkeling van de Anglicaanse Kerk in de 20-21 ^e eeuw; Het internationale karakter van de Anglicaanse Kerk; De Kerkstructuur en interne debatten
De Bijbel	De Bijbel Interpreteren	Hoe benaderen wij de Schrift? Hoe dichtbij staan wij bij de wereld van de Bijbel?
Religiestudie	Oecumene Uitdagingen van de moderne tijd voor Kerk en Cultuur	Vrouwen in de Kerk, homoseksualiteit, secularisme, postmodernisme, etc...
Kerk en Eredienst	Liturgie en muziek in de kerk (Common Worship)	Moderne Liturgieën Aanbidding en liturgische expressie

Opmerkingen en Referenties

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....